

3. TÜRKİYE - İRAN FORUMU

VAN DEKLARASYONU (TASLAK)

“30/50 Milyar Dolar Ticaret Hacmi için Fırsatlar” teması üzerine odaklanılan **3. Türkiye - İran Forumu**, **25-26 Nisan 2017** tarihinde Van’da yapıcı ve samimi bir ortam içinde gerçekleştirilmiştir. **TASAM** (Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi) ve **IPIS** (İran Dışişleri Bakanlığı Siyasi ve Uluslararası Araştırmalar Merkezi) işbirliğinde, **Van Valiliği** ve **DAKA** (Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı) ev sahipliğinde düzenlenen Forum’a Türkiye ve İran’dan sektör temsilcileri, valiler, düşünce ve kanaat önderleri, sivil toplum ve düşünce kuruluşlarının yöneticileri, akademisyenler, parlamento üyeleri, çeşitli seviyelerde protokol temsilcileri, gözlemci diplomatik misyon temsilcileri ve ilgili uzmanlar ile medya temsilcileri katılmışlardır.

Bu çerçevede; “Sınır Ticareti ve Lojistik”, “Turizmin Derinleştirilmesi ve Sınır İllerinin Rolü”, “Türkiye-İran İlişkilerinin Geliştirilmesinde İki Ülke Medyasının Rolü”, “Enerji ve Altyapı Alanında Yeni Anlaşma ve Yatırım Potansiyelleri”, “Kamu Diplomasisi, Dil ve Eğitim”, “Ekonomi ve İkili İlişkiler” öncelikli sektörler olarak ele alınmıştır.

Forum’da öne çıkan tespit, görüş, değerlendirme ve kararlar kısaca aşağıda ifade edilmiştir:

1. Daha önce yayımlanan Van ve Tahran Deklarasyonları teyit edilmiştir. Geline aşama da iki ülke arasındaki ilişkilerde yeni bir yorumla çok boyutlu somut hedefler belirlenmesi, tanımlanacak kurumsal envanterle orta ve uzun vadeli bir çerçeve yaklaşım geliştirilmesi önerilmiş ve öngörülmüştür.
2. Türkiye ve İran, Bölge’de sömürge geçmişi olmayan ve fırtınalara dayanıklı iki ülkedir. Jeopolitik konumları çok boyutlu olan her iki ülke birbirleri için Asya ve Avrupa’ya açılan vazgeçilmez birer kapı konumundadırlar. Ne var ki, işbirliği ortamının derinleşmesi, karşılıklı adımların atılmasına bağlıdır. Bu noktada siyasi ve stratejik iradeyi destekleyecek en önemli adımlar “yüksek rekabet - yüksek işbirliği” temelli finansal ve sektörel derinleşme ile ilgili olanlardır.
3. Sınır taşımacılığı sorunlarının ivedilikle giderilmesi, iki ülke arasındaki ulaştırma koridorunun sorunsuz işlemesi, ticaret konusunda zamanın iyi değerlendirilmesi ve ticaretin önünü açıcı somut politikaların sahaya yansıtılması gerektiği ifade edilmiş, Çin tarafından geliştirilen yeni ipek yolu sürecinde her iki ülkenin de daha fazla pay alacağı bir vizyon geliştirmesi vurgulanmıştır.
4. Önemli ve öncelikli konularda sorunların aşılması için tema ve sektör bazlı çalıştaylar, atölyeler düzenlenmesi önerilmiştir.
5. İki ülke arasındaki müşterek yatırımlar için karşılıklı araştırma ve komisyonlar oluşturulması değerlendirilmiştir.
6. Sağlık sektörünün potansiyeli göz önüne alınarak iki ülke arasında tıbbi kongrelerin planlanıp gerçekleştirilmesi ve fırsatların değerlendirilmesi dile getirilmiştir.

İNİSİYATİF DOĞU ANADOLU TÜRKİYE - İRAN FORUMU

• Türkiye İnan Akil Kişiler Kurulu Çalışmaları • Medya Çalıştayları
• Stratejik Raporlar • Araştırma Projeleri • Sektör ve VIP Çalıştayları

7. Sınır illerine daha fazla rol verilerek iki ülke arasındaki ilişkiler çerçevesinde bu iller arasında yerel diplomasi mekanizmalarının sivil konseptle oluşturulması önerilmiştir.
8. Turizm ve kültür faaliyetlerinin artırılması, iki ülkeyi tanıtıcı reklamların geniş kitlelere ulaştırılması, kültürel festival ve fuarlara ağırlık verilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Van ve Urmiye Göllerinin bu tanıtım faaliyetleri kapsamında kardeş ilan edilmesi teklif edilmiştir.
9. Ortak organize sanayi bölgesinin işlevsel hâle getirilmesi gerektiğine dikkat çekilmiştir.
10. Yerel yönetimlerin bilgi ve tecrübe paylaşımı yapması, bu konuda organizasyonu yönetecek bir platform oluşturulması benimsenmiştir.
11. Üniversiteler arası işbirliği kapsamında kongreler düzenlenmesi, öğrenci değişim programlarının oluşturulması, akademik dergi yayını ve dil eğitimi gibi konulara odaklanılması gerektiği belirtilmiştir.
12. Yerel medyalar arası çalışma komiteleri/mekanizmaların oluşturulmasının önemi vurgulanmıştır.
13. Bire on beş oranında yatırım hedefi olan Avrupa Stratejik Yatırım Fonu'na benzer bir fonun İran ve Türkiye arasında oluşturulması, ekonomik işbirliği ve yatırım adımlarında finans yetersizliği ile ilgili sorunların çözümüne ciddi katkı sağlayacaktır. Ayrıca, iki ülke arasında bankacılık ve sigortacılık alanlarında ortak girişimlerin geliştirilmesi ısrarla teyit edilmiştir.
14. Yıllık Forumlar çatı olarak kabul edilmiş, Van Deklarasyonu'nda yukarıda yer verilen maddelerin, takip eden Forum öncesindeki yıl içinde uygulanması için aktif bir çalışma planının karşılıklı otoritelerce desteklenmesinde mutabık kalınmıştır.
15. İlki Van'da, ikincisi Tahran'da ve üçüncüsü dönüşüm sırası gereği tekrar Van'da gerçekleşen Forum'un üç yıllık kurumsallaşma birikimi ile dördüncüsünün 15-16 Ocak 2018 tarihinde İslam Dünyası Kültür başkenti seçilmiş olan Tebriz'de düzenlenmesi İran otoritelerince teyit edilmiştir.

26 Nisan 2017, Van

Stratejik Partnerler

